

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/278
KARAR NO : 2021/402
KARAR TR : 05/07/2021

ÖZET: İflas Müdürlüğü önce yapılan ihale üzerine satın alınan motorlu taşıtın satın alma bedeli üzerinden % 18 oranında hesaplanarak ödenen katma değer vergisinin % 1 oranında ödenmesi gerektiği ileri sürülerek, fazladan tahsil edilen katma değer vergisinin iadesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. O.
Davalı : İstanbul Vergi Dairesi Müdürlüğü
Vekili : Av. B. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, İstanbul 1. İflas Müdürlüğü önce yapılan satış kapsamında alınan motorlu taşıt aracına ilişkin %1 oranında katma değer vergisi hesaplanması gerekirken %18 üzerinden hesaplama yapılarak KDV alındığını, hukuka aykırı olarak fazla ödendiği belirtilen KDV'nin iadesi istemiyle yapılan başvurunun İstanbul Vergi Dairesi Müdürlüğüne reddedildiğini ifade ederek, tahsil edilen KDV'nin % 1 oranındaki ana kısmının iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekili sunduğu cevap dilekçesinde; davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARARI

A. İdari Yargıda

3. İstanbul 10. Vergi Mahkemesi 18/09/2020 tarihli ve E.2020/676 sayılı kararı ile, davalı idarenin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevli olduğuna karar vermiştir. Kararın ilgili bölümü şöyledir:

"...söz konusu taşıtın hangi oranda katma değer vergisine tabi olduğu yönündeki de erlendirmenin vergi mevzuatı çerçevesinde vergi mahkemesince yapılması gerektiği i açıktır.

Zira İflas Kanunu'nda öngörülen ikayet yolundaki amaç, hatalı olan icra i lemlerinin düzeltilmesi olduğundan, icra mahkemesi, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonucunda, icra müdürlüğünün icra i lemlerini yasaya uygun bularak ikayeti reddedebileceği gibi icra müdürlüğüne icra i lemlerini iptal etme, kaldırma veya talep edilen icra i lemlerinin icra müdürlüğüne yerine getirilmesine ilişkin karar verebilmekte olup düzenleme; ilgili memurların, İflas Kanunu'nun uygulanması çerçevesinde gerçekleştirdikleri icra i lemlerinin, icra dosyası üzerinden, icra mahkemesince denetlenmesinin sağlanmasına yöneliktir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen 2004 sayılı Kanun'da belirtildi i gibi anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar hariç olmak üzere, cra ve flas Kanunu hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlı olan ikâyet yoluyla incelenmesi mümkün olmayan, idarece, kamu gücü kullanılmak suretiyle tek yanlı olarak tahsil edilen katma de er vergisinin kısmen iadesi istemine ili kin uyu mazlı ın görüm ve çözümünün, 2577 sayılı Kanun'un 2 ve 2576 sayılı Kanun'un 6'ncı maddeleri uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevine girdi i sonucuna varılmış tır."

4. Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyu mazlı ı çıkartılması yolunda verdi i dilekçe üzerine; dava dosyasının bir örne i Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına İli kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. 2004 sayılı cra ve iflas Kanunu'nun 4., 16. ve 17.maddeleri hükümlerine de indikten sonra; cra Müdürlü ü tarafından yürütülen takibe ili kin olarak yapılan ihale sonucunda alınan araca ili kin, icra müdürlü ünçe verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i; mahkemenin incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i; adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, flas Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin Kanun'a uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesi gerekti inden bahisle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gere ince, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına, dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ına gönderilmesine karar vermi tir.

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü ünçesi istenilmi tir.

7. 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan ba vurunun reddi gerekti i yolunda görü vermi tir. Görü ün ilgili kısmı öyledir:

"... motorlu ta itın satı ının 3065 sayılı Katnna De er Vergisi Kanununa tabi olup olmadı ı, tabi olması halinde hangi oranda vergi hesaplanması gerekti inin tespitine yönelik olarak, 3065 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre inceleme yapılması gerekmektedir. Bu yoldaki incelemeyi yapma görevi, 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesine verilmi tir."

IV. LG L HUKUK

8. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun " cra mahkemesi" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

"(De i ik birinci fıkrâ: 17/7/2003-4949/1 md.) cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldı ı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görü ü ile Adalet Bakanlığı ınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra

mahkemesi daireleri numaralandırılır. cra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ilımı ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlıınca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar.

cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir."

9. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun " ikayet ve artlar" ba lıklı 16. maddesi öyledir:

"Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikayet olunabilir. ikayet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikayet olunabilir."

10. 2004 sayılı Kanun'un " ikayet üzerine yapılacak muameleler" ba lıklı 17. maddesi öyledir:

" ikayet icra mahkemesince, kabul edilirse ikayet olunan muamele ya bozular, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur."

11. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin görevleri" ba lıklı 6. maddesi öyledir:

"Vergi mahkemeleri:

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları,

*c) Di er kanunlarla verilen i leri,
Çözümler."*

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

13. Raportör-Hakim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

14. Dava, flas Müdürlü ünçe yapılan ihale üzerine satın alınan motorlu ta ıtın satın alma bedeli üzerinden % 18 oranında hesaplanarak ödenen katma de er vergisinin % 1 oranında ödenmesi gerekti i ileri sürülerek, fazladan tahsil edilen katma de er vergisinin iadesi istemiyle açılmış tır.

15. Mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendi inde; flas Müdürlü ü tarafından yürütülen takip kapsamında yapılan ihale sonucunda alınan ta ıtta ili kin, cra Müdürlü ünçe verilen % 18 oranında KDV ve damga vergisi ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılı ı iddiasının ikayet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i, mahkemenin incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak anılan i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i ku kusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı mın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin Kanuna uygun olup olmadı mın adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i sonucuna varılmış tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın ba vurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptı ı görev itirazının reddine ili kin stanbul 10. Vergi Mahkemesinin 18/09/2020 tarihli ve E.2020/676 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptı ı görev itirazının reddine ili kin stanbul 10. Vergi Mahkemesinin 18/09/2020 tarihli ve E.2020/676 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/07/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYLARI ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR IOY

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükme ba lanmı tır.

Davacı; icra müdürlü ünden satın aldı ı araç için % 18 nispetindeki Katma De er Vergisini (sorumlu sıfatıyla) icra müdürlü ü aracılı ıyla ödemi , ardından vergi oranının % 1 olması gerekti i, bu oranı a an kısmının tarafına iadesi istemiyle vergi dairesine kar ı dava açmı tır. Bu a amada, icra müdürlü ünün sorumlu sıfatı sona ermi tir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gere ince, davacının katma de er vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satı i lemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayaca ı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyece i... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı cra flas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörölmü bulunan ikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı cra flas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma de er vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli oldu u sonucuna varıldı ından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u yolunda verilen karara katılamıyoruz.05/07/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN